

P

Tema del dia:

Assistència a la tercera edat

Catalunya prescindirà de les residències més antiquades

Es calcula que un 20% dels geriàtrics i centres de dia podrien no passar el procés d'acreditació que impulsa la Conselleria de Drets Socials ● El sector tem un caos en les llistes d'espera mentre Campuzano crida a la calma

ELISENDA COLELL
Barcelona

«Això serà un caos perquè hi haurà molta gent que es quedarà penjada», adverteix Andrés Rueda, president de l'Associació Professional Catalana de Directors de Centres i Serveis d'Atenció a la Dependència (ASCAD). Es refereix al procés d'acreditació dels serveis socials que ha iniciat la Generalitat i que acaba avui. El Govern català ha demanat a tots els centres que formen part de la xarxa de serveis (geriàtrics, residències de discapacitat i centres de menors) que se sotmetin a aquest procés per poder continuar prestant serveis públics a Catalunya.

Però hi ha un grup important de geriàtrics de la tercera edat, es calcula que podrien ser el 20% de residències i centres de dia, que temen no poder passar aquest procés i, per tant, deixaran d'atendre beneficiaris de la llei de la dependència en el futur. «Entenc la inquietud perquè hi haurà residències que no compliran els criteris, però hem de defensar l'interès general», explica a EL PERIÓDICO el conseller de Drets Socials en funcions, Carles Campuzano.

Inseguretat jurídica

La Sindicatura de Greuges i diverses patronals creuen que s'incorre en inseguretat jurídica i que això té conseqüències encara incalculables per als que esperen plaça en un geriàtric català. És a dir, auguren un empitjorament de les llistes d'espera. Més del 60% dels llits geriàtrics públics a Catalunya es gestionen a través d'empreses o entitats

socials. Hi ha centres subcontractats a través de concursos públics i centres que cedeixen alguns dels seus llits a l'Administració perquè els utilitzin dependents a través del sistema públic. En aquesta última tipologia hi ha 14.800 llits, el 23% del total. I són aquests centres els que no veuen clar poder acreditar-se i continuar prestant serveis públics, cosa que posaria en perill les ja inflades llistes d'espera. És, sense cap dubte, la patata calenta que deixarà el conseller Campuzano al nou titular de Drets Socials.

A diferència dels centres concertats, els centres col·laboradors, els que cedeixen els seus llits, havien assumit que no s'haurien d'adaptar a la normativa sobre edificació dels centres públics. El decret del 2015 que ho regula deixava exempts els centres ja existents. Els que han volgut presentar-se a adjudicacions públiques a posteriori no han tingut cap altra opció que adaptar-se a la norma i fer les obres necessàries. Ha passat amb els centres de discapacitat o els de menors.

Però aquestes residències col·laboradores mai van pensar que també els acabaria tocant. Fins a l'11 de juliol, quan van rebre un mail de la conselleria en què els avisava que tenien tres setmanes per sol·licitar continuar prestant serveis públics en el futur.

«No és normal que ens donin tres setmanes d'estiu per fer aquest tràmit», es queixa Freixa. Aquesta crítica la comparteix la patronal ACCRA, així com entitats d'altres sectors com el de la discapacitat. «Aquestes presses ens preocupen i ens sorprenen. El procés d'acreditació acabava l'octubre del 2025. Les regles del joc eren clares. ¿Per

Catalunya

és la comunitat amb més residències de tot Espanya, 1.023, molt per sobre de la segona que és Castella i Lleó (amb molta menys població), amb 654.

A Espanya

el 75% dels centres de gent gran són de titularitat privada, pel 25% de titularitat pública, tot i que només el 14,2% tenen una gestió pública.

Apunt Fer els deures

Joan Guix

què avançar-les?», es pregunta Jordi Sánchez, responsable de Drets Socials de la Sindicatura de Greuges. «Precipitat no és: fa quatre anys que tots sabien que el règim de col·laboració s'extingia», respon Campuzano.

En plena pandèmia de Covid, el llavors conseller, Chakir el Homrani, va publicar un decret que marcava paràmetres de qualitat per decidir qui podia gestionar serveis de Drets Socials. Per acre-

Catalunya té una de les poblacions més envellides del món i compta amb una esperança de vida de les més altes, la qual cosa es tradueix en la necessitat d'un gran nombre de places geriàtriques i residencials en general.

La pandèmia de la Covid-19 va posar de manifest que, possiblement, la infraestructura dirigida a l'atenció de la dependència a Catalunya patia de problemes estructurals i d'altra mena força importants, per la qual cosa està dins la lògica i, fins i tot, del mínimament exigible, demanar que els esmentats centres compleixin tota una sèrie de criteris mínims de qualitat en quant a estructura, processos i resultats esperables. La forma que les autoritats tenen per contrastar que es compleixin aquests criteris és l'acreditació, com en el seu moment ja es va fer amb els centres sanitaris. Certament això va provocar el tancament d'alguns centres i la pèrdua puntual de llits assistencials, però, repeteixo, la prestació d'una assistència amb uns mínims de qualitat, és irrenunciable, i més quan es paga amb diners públics, encara que, efectivament, molts d'aquests centres estiguin infrafinançats. Però aquest és un altre tema.

Així doncs, que es faci l'acreditació es una bona notícia. Hi ha hagut temps per fer-ho i, malgrat tot, es reconeix que una part del sector no compleix amb els requeriments. La solució no és passar-ho per alt, malgrat les llistes d'espera. Després venen els problemes i les responsabilitats.

Una altra cosa es que les administracions no es poden limitar a fer complir la norma i prou. Cal planificar i executar. I finançar correctament. Si s'ha d'ajudar a fer reformes i establir nous terminis factibles, endavant, però cal donar-hi resposta, i de forma urgent. L'Administració també ha tingut el seu temps per fer-ho. Tothom té la seva dosi de responsabilitat. Però en cap cas, ni amb la descarnada i dolorosa realitat de les llistes d'espera, excessives, no es pot relegar més l'aplicació dels mínims de qualitat. I això tan sols es pot assolir amb l'acreditació, però no tan sols amb l'acreditació. ■

editar-se era necessari no haver sigut sancionats, tenir protocols d'organització, respectar els drets laborals, tenir almenys dos anys d'experiència en el sector i complir la norma del 2015 sobre l'estat de les instal·lacions. «El 80% dels centres es van construir abans d'aquesta normativa i no compleixen, no estan adaptats», explica Rueda, que tem una altra patxada sobre un sector que fa anys que demana mitjans i millores.

Garantir la qualitat

«No tenim temps material, ni diners, per fer obres i aconseguir que aquests centres passin el barem de les acreditacions», lamenta Freixa, que recorda que el mateix Govern va reconèixer fa pocs mesos que pagava menys del que costava aquest servei. «Els centres petits que fa més de 40 anys que treballem ja no interessen, ja no servim. El Govern només vol macrocentres en mans de fons d'inversió», es queixa Freixa.

«El que no pot ser és que tinguem milers de places residencials que no sabem si compleixen la normativa. Nosaltres hem de garantir la qualitat que marca la norma», insisteix Campuzano. «El procés d'acreditacions és positiu per a nosaltres, necessitem fer-ho, és un estandard de qualitat tot i que sabem que hi ha molts centres que en podrien quedar fora. Nosaltres el que demanem és que tots els centres sol·licitin les acreditacions i després mirarem de resoldre-ho», diu Montse Falguera, presidenta de la FEATE.

«Hi ha dos riscos, un d'inseguretada jurídica, hi ha una incertesa que clama al cel entre les entitats col·laboradores que encara no estan acreditades, amb una falta d'informació i referents normatius. Però el més important: ¿què passarà amb aquelles persones que esperaven entrar en una residència i no podran?», es pregunta des de la Sindicatura de Greuges Jordi Sánchez.

«L'únic que demanem és clarat tècnica: necessitem que ens diguin per escrit quines normatives s'aplicaran, quins criteris es demanaran als centres. Parlem amb els polítics i ens diuen que seran laxos. ¿En quins casos? Neces-

sitem concrecions», afegeix Montse Llopis, de la patronal ACCRA. Aquesta entitat va demanar, per escrit, els criteris que seguirà la Generalitat en aquest procés. No va obtenir resposta, però sí que va aconseguir canvis perquè no es desacreditessin els centres que havien sigut sancionats. «El que ens han dit és que les residències a l'Eixample de Barcelona seran unes de les més afectades», afegeix Llopis, que assenyala que, a més, fa mesos que esperen que la Generalitat publiqui la tarifa de preus prevista per al 2024.

Sánchez ja ha demanat explicacions al Govern, així com també ho han fet la majoria de les patronals. Fonts de la Generalitat adueixen que les trobades, els seminaris web i les guies han ajudat les entitats a acreditar-se. I expliquen que si una entitat no

El conseller assegura que s'estudiarà cada cas i el 2025 es podran buscar noves places

«No és normal que ens donin tres setmanes d'estiu per fer aquest tràmit», es queixa el sector

compleix els criteris de qualitat exigits, no se li retirarà el concert al moment sinó que se li impedirà fer noves entrades.

«Aquesta situació havia d'estar resolta l'octubre del 2025. La nostra idea és que ara tothom ens traslladi la seva petició per estudiar cada cas i com que sabem que hi ha residències que no compliran els criteris, tenir temps durant el 2025 per buscar noves places i que així no hi hagi efecte en les llistes d'espera», resumeix Campuzano. Rueda ha posat en alerta la fiscalia. Perquè aquest procés no tingui afectació és del tot imprescindible que el nou titular de la conselleria de Drets Socials actuï de manera immediata, especialment per buscar les places vacants. ■

Imatge del centre geriàtric Gure Etzea, a Barcelona.

